

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Η΄ - ΣΥΝΟΔΟΣ Α΄

ΔΙΑΡΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ, ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

ΠΡΑΚΤΙΚΟ

Της Διαρκούς Επιτροπής Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης στην πρόταση νόμου αρμοδιότητας του Υπουργείου Εσωτερικών «Η 19η Μαΐου αναγνωρίζεται σαν ημέρα μνήμης της γενοκτονίας των Ποντίων».

ΠΡΟΣ ΤΗ ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Η Διαρκής Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης συνήλθε στις 10 και 17 Φεβρουαρίου 1994 σε δύο συνεδριάσεις, που διήρκεσαν 6 ώρες, υπό την Προεδρία του Προέδρου αυτής κ. Α. Φούρα.

Αντικείμενο των συνεδριάσεων ήταν η επεξεργασία και εξέταση της πρότασης νόμου αρμοδιότητας του Υπουργείου Εσωτερικών «Η 19η Μαΐου αναγνωρίζεται σαν ημέρα μνήμης της γενοκτονίας των Ποντίων».

Στις συνεδριάσεις της Επιτροπής ήταν παρών ο Υφυπουργός Εσωτερικών κ. Γεώργιος Δασκαλάκης.

Κατά τη διάρκεια της συζητήσεως το λόγο έλαβαν ο πρώτος κατά σειρά από τους προτείνοντες Βουλευτές και Εισηγητής της Πλειοψηφίας, κ. Ελευθέριος Κωνσταντινίδης, ο Εισηγητής της Μειοψηφίας κ. Ευγένιος Χαϊτίδης, ο Ειδικός Αγορητής της Πολιτικής Άνοιξης κ. Αναστάσιος Νικόπουλος, ο Ειδικός Αγορητής του ΚΚΕ κ. Στρατής Κόρακας και οι Βουλευτές κ.κ.: Ι. Κεφαλογιάννης, Β. Πολύδωρας, Χ. Καστανίδης, Α. Σαατσόγλου, Αν. Νεράντζης, Θ. Δαμιανός, Ευρ. Καφαντάρης, Εμμ. Κεφαλογιάννης, Χρ. Κηπουρός, Α. Γκόνης, Κ. Μπαντουβάς και Π. Καρμένος.

Στη συνεδρίαση της 17ης Φεβρουαρίου 1994 παρέστησαν και εξέθεσαν τις απόψεις τους (βάσει του άρθρου 38 παρ. 2 του ΚτΒ) οι παρακάτω εξωκοινοβουλευτικοί παράγοντες:

- 1) Ο κ. Μιχάλης Χαραλαμπίδης, Πρόεδρος της Διεθνούς Ένωσης για τα δικαιώματα και την απελευθέρωση των Λαών.
- 2) Ο κ. Θεόδωρος Στολτίδης, Πρόεδρος της Ομοσπονδίας Ποντιακών Σωματείων Νοτίου Ελλάδας.
- 3) Ο κ. Στέφανος Τανιμανίδης, Πρόεδρος της Πανελληνίου Ομοσπονδίας Ποντιακών Σωματείων, και
- 4) Ο κ. Ιωάννης Μωυσιάδης, Εκπρόσωπος του ΔΣ του Σωματείου «Παναγία Σουμελά».

Ειδικότερα ο Προτείνων Βουλευτής - Εισηγητής της Πλειοψηφίας, κ. Ελευθέριος Κωνσταντινίδης, εισηγούμενος την ψήφιση της πρότασης νόμου, έκανε μία ιστορική αναδρομή, λέγοντας ότι οι Πόντιοι Βουλευτές του ΠΑΣΟΚ σε μια ολομέλεια της κοινοβουλευτικής τους ομάδας, στις αρχές του 1991, παρακάλεσαν τον Πρόεδρο του ΠΑΣΟΚ να θέσει στην ολομέλεια της Κοινοβουλευτικής Ομάδας και να δεσμευθεί ότι το ΠΑΣΟΚ, όταν έρθει στην εξουσία, θα αναγνωρίσει τη 19η Μαΐου ως ημέρα γενοκτονίας του Ποντιακού Ελληνισμού. Πράγματι, έγινε ομόφωνα αποδεκτή εκείνη η

πρόταση. Εμείς καταθέσαμε, 22 Έλληνες Πόντιοι Βουλευτές, μια πρόταση νόμου την 1η Απριλίου 1992, η οποία είναι η ίδια που συζητάμε αυτή τη στιγμή. Παρά τις διαβεβαιώσεις και τις καλές προθέσεις της τότε Υφυπουργού κας Τσουδέρου, δεν κατέστη δυνατόν να βρεθεί ημερομηνία για να συζητηθεί η πρόταση αυτή. Μόλις ανέλαβε την Κυβέρνηση το ΠΑΣΟΚ, την επανακαταθέσαμε ως είχε, με νέες υπογραφές. Δυστυχώς, λείπουν υπογραφές από άλλους Ποντίους συναδέλφους που ανήκουν σε άλλο πολιτικό χώρο, αλλά θα τους δοθεί η ευκαιρία να τοποθετηθούν στην Ολομέλεια της Βουλής.

Συνεχίζοντας, είπε ότι δεν είναι μόνο οι άνθρωποι, τα πρόσωπα, τα οποία ζητούν τη δικαίωση τους, την αναγνώρισή τους, αλλά είναι και τα γεγονότα εκείνα, είναι οι εκατοντάδες χιλιάδες των θυμάτων, είναι το αδικοχαμένο αίμα, το οποίο εδώ και 70 χρόνια ζητεί την αναγνώριση, τη δικαίωσή του από την Ελληνική Πολιτεία.

Όταν άλλοι λαοί πλαστογραφούν την ιστορία τους, κλέβουν σύμβολα, κατασκευάζουν ανύπαρκτους ήρωες, δεν έχουμε το δικαίωμα να απεμπολούμε ιστορικές στιγμές, να απεμπολούμε γεγονότα που είναι άξια να σταθούν μόνο δίπλα στο Κούγκι, στο Αρκάδι, στο Ζάλογγο, στο Μεσολόγγι, στην Αραπίτσα.

Υπάρχει μια ολόκληρη βιβλιογραφία που αναφέρεται στο δράμα του Ποντιακού Ελληνισμού, στη γενοκτονία, στο ξερίζωμα ενός ολόκληρου λαού, που για εκατοντάδες αιώνες αποτελούσε τους ακρίτες του Ελληνισμού. Ίσως η καθυστερημένη αυτή αναγνώριση της γενοκτονίας των Ποντίων εμποδίζει μια νέα γενοκτονία, αυτήν την οποία ετοιμάζουν, οργανώνουν οι ίδιοι εκείνοι άνθρωποι, που οργάνωσαν τα τρομερά, τα περίφημα «τάγματα εργασίας», που πιο σωστό είναι να ονομάζονται «τάγματα θανάτου» και όπου εκατοντάδες χιλιάδες αθώοι για πέντε ολόκληρα χρόνια βρήκαν τον θάνατο, βιάστηκαν και εξοντώθηκαν. Η Τουρκία το γνωρίζει πολύ καλά. Είναι μια μικρή εθνότητα η οποία γνωρίζει μόνο τις λέξεις «εξόντωση, εξαφάνιση, εξολόθρευση». Άρχισε την εξολόθρευση των χριστιανικών λαών με πρώτα θύματα τους Αρμένιους, ακολούθησαν οι Έλληνες Πόντιοι και συνεχίζουν με την γενοκτονία των Κούρδων.

Τελειώνοντας, είπε ότι την αναγνώριση της γενοκτονίας την οφείλουμε και στους λεγόμενους Κλωστούς, που είναι κρυπτοχριστιανοί και που αυτή τη στιγμή ζουν στις περιοχές του ιστορικού Πόντου, με την ελπίδα ότι κάποτε θα μπορέσουν να υμνήσουν τον Θεό τους.

Ο Εισηγητής της Μειοψηφίας, κ. Ευγένιος Χαϊτίδης, στη σχετική ομιλία του, υποστήριξε την ψήφιση της πρότασης αυτής και εξήρε τους ηρωικούς αγώνες, την καρτερία και το μεγαλείο του Ποντιακού Ελληνισμού, ο οποίος με ποταμούς αίματος, με απερίγραπτο πόνο και πρωτοφανή μαρτύρια υπέμεινε και υπέστη την τουρκική θηριωδία, επειδή οι Πόντιοι αποφάσισαν να μείνουν Έλληνες.

Συγχρόνως ο κ. Χαϊτίδης πρότεινε να ανεγερθούν ηρώα σε αναγνώριση της γενοκτονίας των Ποντίων, ένα τουλάχιστον στην πρωτεύουσα κάθε νομού, να γίνεται κάθε χρόνο ειδική τελετή στα σχολεία, να γίνει προσφυγή για σχετική αναγνώριση σε διεθνείς οργανισμούς (ΟΗΕ, Συμβούλιο της Ευρώπης, κλπ.), να αποκατασταθεί η συνεργασία όλων των Ποντιακών Σωματείων και να παύσει κάθε προσπάθεια μονοπώλησης ή εκμετάλλευσης του δράματος και της προσφοράς του Ποντιακού Ελληνισμού.

Τέλος, πρότεινε να προστεθούν στα βιβλία ιστορίας των σχολείων κεφάλαια που να αναφέρονται σε τραγικά ιστορικά εθνικά γεγονότα, όπως η γενοκτονία των Ποντίων, όχι μόνο για λόγους

ιστορικής γνώσης, αλλά και για λόγους εθνικού φρονηματισμού και εγρήγορσης, ώστε να αποτρέψουμε κάθε επανάληψη στο μέλλον.

Μια τέτοια προσπάθεια ενημέρωσης της νεολαίας και απόδοσης τιμής σε πράξεις και γεγονότα εθνικού περιεχομένου είναι και επίκαιρη (λόγω των εξελίξεων στο θέμα της Μακεδονίας) και απολύτως αναγκαία, διότι τα τελευταία χρόνια ο φόβος για δήθεν αναβίωση του εθνικισμού οδήγησε σε αγνόηση γεγονότων, όπως οι μεγάλοι εθνικοί αγώνες, που δεν περιορίζονται μόνο στις δύο μεγάλες εθνικές επετείους.

Ο Ειδικός Αγορητής της Πολιτικής Άνοιξης, κ. Αναστάσιος Νικόπουλος, μεταξύ άλλων είπε ότι η Πολιτική Άνοιξη υποδέχεται με χαρά και προσυπογράφει αυτή την πρόταση νόμου.

Τα θεσμικά μέτρα για να λειτουργούν ευρύτερα προς την κατεύθυνση της εξυπηρέτησης των εθνικών στόχων δεν θα πρέπει να περιορίζονται στο κείμενο ενός νόμου. Η ευκαιρία αυτή θα πρέπει να μας προβληματίζει ως προς το εάν οι πολιτικές συνθήκες, που οδήγησαν σε εκείνη την γενοκτονία, υπάρχουν εν δυνάμει, εν σπέρματι, ακόμη και σήμερα.

Θα πρέπει να συνοδευτεί μια τέτοια πρωτοβουλία από ανάλογη διαφώτιση και καμπάνια, ιδιαίτερα σε διεθνείς οργανισμούς. Η αναγνώριση της γενοκτονίας, κατά την εισηγητική έκθεση, αυτή καθ' αυτή, δεν αποτελεί δικλίδα. Θα πρέπει να συνοδεύεται από μια διαρκή ευαισθησία και εγρήγορση, όχι μόνο του κόμματος που κυβερνά, αλλά και όλων των άλλων πολιτικών δυνάμεων.

Καταλήγοντας, είπε ότι κατά τη συζήτηση της πρότασης στην Ολομέλεια θα ήταν καλό να παρευρίσκονται όλοι οι πολιτικοί αρχηγοί, και υπενθύμισε ότι ο Πρόεδρος της Πολιτικής Άνοιξης, ως Υπουργός των Εξωτερικών τον Μάιο του 1991, με έγγραφό του προς την Πανελλήνια Ομοσπονδία, αποδέχθηκε το σχετικό αίτημα.

Ο Ειδικός Αγορητής του ΚΚΕ, κ. Στρατής Κόρακας, μεταξύ άλλων τόνισε, ότι το ΚΚΕ δεν είναι αντίθετο με τη μνήμη και ότι ο λαός χωρίς μνήμη παύει να είναι λαός. Αυτό, όμως, που κυρίως πρέπει να κάνουμε, είναι η ανάδειξη του πολιτισμού και της προσφοράς των Ποντίων, όπως επίσης και η αντιμετώπιση των ουσιαστικών τους προβλημάτων, τα οποία δεν έχουν αντιμετωπισθεί ακόμη και σήμερα. Σε μία τόσο τεταμένη εποχή θα πρέπει να είμαστε πολύ προσεκτικοί και να σηκώσουμε μέτωπο απέναντι στον εθνικισμό.

Επιπλέον, είπε ότι το ΚΚΕ θεωρεί την πρόταση άνευ αντικειμένου, αφού υπάρχει η 14η Σεπτεμβρίου ως ημέρα μνήμης.

Καταλήγοντας, είπε ότι η συζητούμενη πρόταση νόμου δεν έχει να προσφέρει πάρα πολλά πράγματα, αλλά, πάντως, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί εκτενέστερα και πιο ολοκληρωμένα στην Ολομέλεια

Ο παριστάμενος Υφυπουργός Εσωτερικών, κ. Γεώργιος Δασκαλάκης, σε σύντομη παρέμβαση του δήλωσε ότι η Κυβέρνηση θα αποδεχθεί την πρόταση νόμου και ότι για εκείνον είναι ευτυχής συγκυρία να την αποδεχθεί εκ μέρους της Κυβέρνησης και κατ' αυτόν τον τρόπο να διορθωθεί η παράλειψη των προηγούμενων ετών και να καλυφθεί η διάσταση της συναίνεσης και της ομοψυχίας. Επιπλέον, αναφέρθηκε σε ανάλογη πρωτοβουλία των Βουλευτών του ΠΑΣΟΚ κατά την 3ετία 1990 έως 1993, η οποία –κακώς– δεν ολοκληρώθηκε.

Ακόμη, είπε ότι δεν θα πρέπει να σταθούμε στο σημείο των αντιπαραθέσεων, δεν πρόκειται να γράψουμε ή να πλαστογραφήσουμε την Ιστορία. Την επίσημη καθιέρωση της γενοκτονίας των Ποντίων όχι μόνο θα την επισημοποιήσουμε, αλλά θα δημιουργήσουμε και εκείνες τις προϋποθέσεις για να συμβάλουμε στη σφυρηλάτηση των συνειδήσεων και την ομοψυχία που απαιτείται για να αντιμετωπίζει ο Ελληνικός Λαός όλους τους κίνδυνους, ενθυμούμενος τα θετικά ή αρνητικά ιστορικά γεγονότα

Καταλήγοντας, είπε ότι η πρόταση νόμου γίνεται αποδεκτή.

Ως προς το κείμενο της Εισηγητικής Έκθεσης και τη διατύπωση των άρθρων, ο Υφυπουργός επιφυλάχθηκε να συνεργαστεί με όλα τα Κόμματα και τους αρμόδιους εξωκοινοβουλευτικούς φορείς, για τη μελέτη και επαναδιατύπωσή τους.

Στη συνέχεια η Επιτροπή αποδέχθηκε ομόφωνα την πρόταση του Προέδρου αυτής για ειδική έκδοση, στην οποία θα περιλαμβάνονται οι γενόμενες στην Επιτροπή τοποθετήσεις των εκπροσώπων των αρμοδίων φορέων.

Τέλος, η Επιτροπή έκανε δεκτή την πρόταση νόμου κατ' αρχήν, κατ' άρθρο και στο σύνολο της, ομόφωνα.

Τα πρακτικά της συνεδριάσεως ευρίσκονται στη Γραμματεία της Διαρκούς Επιτροπής Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης και στη διάθεση των κ.κ. Βουλευτών.

ΕΚΘΕΣΗ

Η Διαρκής Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης, αφού έλαβε υπ' όψη, κατά την επεξεργασία και εξέταση της πρότασης νόμου αρμοδιότητας του Υπουργείου Εσωτερικών «Η 19η Μαΐου αναγνωρίζεται σαν ημέρα μνήμης της γενοκτονίας των Ποντίων», τις αγορεύσεις του πρώτου κατά σειρά από τους προτείνοντες Βουλευτές και Εισηγητού της Πλειοψηφίας κ. Ελευθέριου Κωνσταντινίδη, του Εισηγητού της Μειοψηφίας κ. Ευγένιου Χαϊτίδη, του Ειδικού Αγορητή της Πολιτικής Άνοιξης κ. Αναστασίου Νικόπουλου, του Ειδικού Αγορητή του ΚΚΕ κ. Στρατή Κόρακα καθώς και των μελών της, απεδέχθη την πρόταση νόμου κατ' αρχήν, κατ' άρθρο και στο σύνολο της ομόφωνα και εισηγείται την ψήφιση της από τη Βουλή.

Αθήνα 17 Φεβρουαρίου 1994

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΑΝΔΡΕΑΣ ΦΟΥΡΑΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΡΟΔΟΥΛΑ ΖΗΣΗ